

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00027

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 เม.ย. 2552	18	6492	5

ศิลปกรรมพม่าที่

วัดศรีรองเมืองลำปาง

๖
หลัง

จากที่ชาวอังกฤษและพม่าเข้ามามีอิทธิพลต่อการทำไม้ในเมืองลำปางเมื่อราวร้อยกว่าปีก่อน ดูเหมือนว่าเมืองเล็กที่เคยเงียบสงบอย่างนครเขลางค์หรือเมืองลำปางเมืองนี้จะเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ ทั้งวิถีการดำรงชีวิต ขนบธรรมเนียมรวมไปถึงรูปแบบของศิลปกรรมพม่าที่แผ่อิทธิพลเข้ามาพร้อมๆ กับการสูญเสียป่าไม้ในดินแดนล้านนา

ว่ากันว่าฝรั่งอังกฤษและพวกเจียวพม่าเป็นกลุ่มคนชาติแรกที่เริ่มรู้จักการทำป่าไม้ในดินแดนเอเชียอาคเนย์ เนื่องจากพม่าถูกเจ้าอาณานิคมอย่างอังกฤษเข้าครอบงำและพื้นที่ป่าอันอุดมสมบูรณ์ในดินแดนล้านนาก็เป็นที่หมายปองของพม่าอันเป็นชุมทองขนาดใหญ่ แต่คนไทยเองก็ไม่มี ความชำนาญในการทำไม้เท่าชาวอังกฤษและพม่า

รัฐบาลในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 จึงได้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญด้านการทำไม้ชาวอังกฤษให้เข้ามาทำไม้ในหัวเมืองล้านนา ชาวอังกฤษที่ได้จ้างเข้ามาชื่อนายเอช.สเลด ซึ่งเคยทำไม้อยู่ในพม่ามาก่อน เมื่อได้รับการว่าจ้างให้เข้ามาทำไม้ในเมืองไทย นายเอช.สเลดจึงได้นำลูกน้องชาวพม่าที่มีความชำนาญใน

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 เม.ย. 2552	18	6492	5

การทำไม้และค้าไม้เข้ามาช่วยทำงานด้วย

คณะของนายเอช.สเลด เข้ามาทำไม้ที่เมืองลำปางระยะหนึ่งชาว
ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้สักในลำปางก็แพร่สะพัดออกไป ทำให้ต่อมามี
ชาวพม่าเดินทางเข้ามาทำไม้ในเมืองไทยกันมากขึ้น การทำไม้ในสมัยนั้น
นอกจากจะสร้างเงินทองให้กับแผ่นดินมากมายแล้วยังสร้างความร่ำรวย
ให้ชาวอังกฤษและพม่าที่เข้ามาทำไม้ด้วย เศรษฐีชาวพม่าเหล่านั้นส่วน
ใหญ่จะนับถือพุทธศาสนา จึงมีศรัทธาแรงกล้าในเรื่องการสร้างบุญกุศล
โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือการสร้างวัดเพื่อถวายในพุทธศาสนาพวกเขาก็ถือว่า
ได้บุญกุศลแรงกล้า ผนวกกับความเชื่อเรื่องผีसानางไม้ที่สถิตอยู่ตาม
ต้นไม้ใหญ่ในป่า ซึ่งพวกเขาได้เข้าไปตัดโค่นทำลายลงทุกวันจึงทำให้
บรรดาพ่อค้าชาวพม่าเหล่านั้นประสงค์จะสร้างวัดขึ้นเพื่อเป็นการไถ่บาป
สำหรับคนที่มิเงินทองมากๆ จะนิยมสร้างวัดขึ้นใหม่ทั้งวัดส่วนคนที่พอจะ
มีเงินก็จะใช้วิธีซ่อมแซมบูรณะวัดเดิมที่มีอยู่แล้วให้สมบูรณ์ขึ้น

ประเพณีการสร้างและบูรณะวัดพม่าจึงเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่นั้นมา โดย
เฉพาะที่จังหวัดลำปางซึ่งเป็นแหล่งทำไม้สักที่สำคัญเมืองหนึ่งในลำปางมีวัด
พม่าที่สวยงามวิจิตรอยู่มากมายหลายวัดล้วนสร้างขึ้นจากศรัทธาของชาว
พม่าทั้งสิ้น จนมีคำกล่าวที่ว่าหากจะมีชมวัดพม่าที่สวยงามแล้วให้มาที่

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/ 00027

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 เม.ย. 2552	18	6492	5

จังหวัดลำปาง

วัดศรีรองเมืองเป็นวัดพม่าอีกวัดหนึ่งที่สร้างขึ้นจากแรงศรัทธาของพ่อค้าไม้ชาวพม่าชื่อ พ่อเผ่าจองตะกำ อินต๊ะและแม่เผ่าจองตะกำ ศรีคำออน (นามสกุลศรีสองเมือง) คหบดีชาวพม่าท่านสร้างวัดนี้ขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2448 ศรัทธาชาวบ้านทำคราวน้อยสร้างขึ้นพร้อมช่างชาวพม่าจากเมืองมณฑลหะเลย์ ซึ่งอยู่ทางตอนเหนือของพม่า วัดนี้เดิมชื่อ วัดทำคราวน้อยพม่า ต่อ

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 เม.ย. 2552	18	6492	5

จุดเด่นของศิลปกรรมพม่าที่วัดศรีรองเมือง
อยู่ที่ลวดลายฉลุโลหะและไม้ที่ประดับอยู่ตรงเชิงชาย
ของหลังคาแต่ละชั้น สำหรับลวดลายที่ฉลุด้วยแผ่น
โลหะบางๆ นั้นนอกจากจะให้ความงามในเรื่องช่องไฟ
และการประดับขลุ่ยแล้ว ยังให้ความรู้สึกอ่อนไหว
ราวกับว่าลวดลายต่างๆ นั้นพลิ้วไหวไปตามลม

มาเปลี่ยนเป็นวัดศรีรองเมืองตามนามสกุลของพ่อเฒ่าจองตะกำอินดีะ
ความสวยงามของวัดนี้อยู่ที่วิหารเป็นอาคาร 2 ชั้นมีหลังคาซ้อน
กันแบบพม่า ชั้นล่างก่ออิฐถือปูน ส่วนชั้นบนทำด้วยไม้ ภายในวิหาร
ประดิษฐานพระประธานที่ทำจากไม้ขนาดใหญ่อยู่ตรงกลางของเรือนยอด
บนพระวิหารที่เป็นเรือนไม้นั้นมีเสากลมใหญ่เรียงรายกันหลายต้น แต่ละ
ต้นประดับประดาด้วยลวดลายจำหลักไม้และกระเจดีย์แววับสวยงามสดงงาม

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้

NORTH CLIPPING 2554/

00027

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	24 เม.ย. 2552	18	6492	5

จุดเด่นของศิลปกรรมพม่าที่วัดศรีรองเมืองอยู่ที่ลวดลายฉลุโลหะ และไม้ที่ประดับอยู่ตรงเชิงชายของหลังคาแต่ละชั้น สำหรับลวดลายที่ฉลุด้วยแผ่นโลหะบางๆ นั้นนอกจากจะให้ความงามในเรื่องช่องไฟและการประดิษฐ์แล้ว ยังให้ความรู้สึกอ่อนไหวราวกับว่าลวดลายต่างๆ นั้นพริ้วไหวไปตามลม

พระพุทธรูปบัวเข็มพระประธานของวัด เป็นพระพุทธรูปแกะสลักจากไม้ศิลปกรรมแบบพม่ามีความงดงามน่าเลื่อมใส มีเรื่องเล่าเกี่ยวกับพระพุทธรูปองค์นี้ว่า สมัยก่อนมีไม้สักท่อนขนาดมหึมาไหลมาตามแม่น้ำวังแล้วมาติดอยู่ที่ทำนน้ำหลังวัดศรีรองเมือง ชาวบ้านจึงได้ช่วยกันนำท่อนไม้สักมาเก็บรักษาไว้ที่วัด เมื่อผู้คนทราบข่าวต่างก็เดินทางมากกราบไหว้ไม้สักท่อนนี้บางคนนำเอาดอกไม้ธูปเทียนมาบูชา จนวันหนึ่งมีฝนตกฟ้าร้องลมพัดแรงมากปรากฏว่าเทียนที่จุดไว้บนท่อนไม้ไม่ยอมดับ ศรัทธาชาวบ้านพร้อมด้วยพ่อเฒ่าจึงตะโกนตะโกนได้ให้ช่างมาแกะสลักเป็นพระพุทธรูปแบบพม่าแล้วจึงนำมาประดิษฐานไว้ที่วิหารวัด

ศิลปกรรมวัดพม่าในเมืองลำปางยังคงสะท้อนรอยอดีตของพ่อค้าชาวพม่าที่เข้ามาทำไม้ในเมืองลำปางเมื่อราวร้อยกว่าปีได้เป็นอย่างดี ซึ่งที่วัดศรีรองเมืองก็เป็นวัดพม่าวัดหนึ่งในเมืองลำปางที่มีความสวยงามไม่น้อย

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th